

Obsah

Úvodem	3
Použité zkratky	6
První část: Obchody s cennými papíry, funkce kapitálového a peněžního trhu a komerční činnost bank	8
I. Obchody s cennými papíry	8
1. 1. Úvod do práva cenných papírů	8
1. Právní úprava	8
2. Obecně o cenných papírech	8
3. Druhy cenných papírů	10
4. Vznik práv z cenných papírů	14
5. Převody cenných papírů	16
6. Obstarání a zprostředkování převodu cenného papíru	18
7. Úschova, správa a uložení cenných papírů	19
8. Zástavní právo k cenným papírům	20
1.2. Základní pojmy práva cenných papírů	21
1.2.A. Druhy cenných papírů a jejich stručná charakteristika	21
1.2.B. Forma a podoba cenných papírů a evidence cenných papírů	32
1.2.C. Jmenovitá hodnota a kursy cenných papírů	34
1.3. Změny majitele cenného papíru	35
1. Převod a přechod cenného papíru	35
2. Obchodování s cennými papíry a organizování trhu s cennými papíry	35
3. Smlouvy o převodech cenných papírů	40
4. Smlouvy o obstarání (zprostředkování) převodu cenných papírů	43
1.4. Stručný přehled práva směnečného a šekového	44
1. Právní úprava	44
2. Směnka	45
3. Šek	55
II. Právní regulace kapitálového trhu a funkce Burzy cenných papírů Praha	61
II.1. Funkce kapitálového trhu a jeho regulace	61
1. Situace na českém kapitálovém trhu	61
2. Právní regulace	61
3. Postavení a funkce Burzy	62
4. Zákon o komisi pro cenné papíry	64
II.2. Základní informace o způsobech obchodování na Burze cenných papírů Praha	65
A. Typy obchodů na pražské burze	65

B. Podmínky přijetí cenných papírů na burzovní trh	69
C. Burzovní indexy	72
D. K některým případům nezákonných obchodů s cennými papíry	72
E. Systém dohledu nad obchodováním s cennými papíry na burze a činnost odboru inspekce Burzy cenných papírů Praha	76
III. Činnost bank a rizika podnikání bank	81
III.1. Bankovní systém a zásady jeho fungování	81
III.2. Základy finančního řízení banky	89
III.3. Peněžní trh v České republice	101
III.4. Vybrané zjištěné projevy negativního chování akcionářů a managementu bank	128
III.5. Bankovní záruky a jejich zneužívání	131
III.6. Dokumentární akreditiv	137
III.7. Základy bankovního účetnictví	141
Druhá část: Trestná činnost na českém kapitálovém trhu a v bankovní sféře	150
IV. Právní kvalifikace finanční kriminality	150
IV.1. K možné právní kvalifikaci trestné činnosti v bankovním sektoru, na kapitálovém trhu a v oblasti kolektivního investování	150
IV.2. Kapitálový trh a trestná činnost spojená s jeho funkcí	182
IV.2.1. Obchodování s cennými papíry a porušování závazných pravidel chování účastníků kapitálového trhu	182
IV.2.1.A. Obchodování na vlastní účet obchodníka s cennými papíry	185
IV.2.1.B. Neoprávněné podnikání na kapitálovém trhu	192
IV.2.1.C. Obchodování na burze a s ním související neoprávněné podnikání s cennými papíry	193
IV.2.2. Porušování povinnosti při správě cizího majetku	195
IV.2.3. Zneužívání informací v obchodním styku a manipulace s kursem cenných papírů	208
IV.2.3.A. Zneužívání důvěrných informací	208
IV.2.3.B. Zneužití informací o akcionářích akciových společnostích z databází Střediska cenných papírů	214
IV.2.3.C. Manipulace s kursem cenných papírů	225
IV.2.4. Daňové delikty související s obchodem s cennými papíry	227
IV.2.5. „Odcizení“ cenných papírů a trestněprávní ochrana některých cenných papírů proti padělání a pozměňování	237
IV.2.5.A. Právní kvalifikace odcizení cenného papíru	237
IV.2.5.B. Trestněprávní ochrana některých cenných papírů proti padělání a pozměňování	241
IV.3. Trestná činnost spojená s působením investičních společností, investičních, podílových a penzijních fondů na kapitálovém trhu	248

IV.3.A. Nepřímé účtování poplatků za obhospodařování majetku ve fondech (za správu fondu)	252
IV.3.B. Provádění obchodů ke škodě majetku v investičních a podílových fondech	256
IV.3.C. Poukazování záloh na nákup cenných papírů	263
IV.3.D. Nevýhodné půjčování cenných papírů z majetku v investičních fondech a podílových fondech	265
IV.3.E. Nadhodnocování málo likvidních cenných papírů, kupovaných do majetku v investičních a podílových fondech	266
IV.3.F. Sjednávání obchodů, nevýhodných pro investiční fond nebo investiční společnost, prostřednictvím obchodníků s cennými papíry	268
IV.3.G. Operace s cennými papíry z majetku v investičním nebo podílovém fondu směřující k neoprávněnému obohacení třetích osob	270
1. Převádění hodnotných cenných papírů z majetku v investičním fondu na banku, která ho nepřímo ovládá	270
2. Neoprávněné odčerpávání peněz z majetku v investičních a podílových fondech	272
3. Opční operace	273
4. SWAPové operace a přelévání majetku z fondů	277
IV.3.H. REPO operace a jejich zneužití k skrytí části portfolia cenných papírů v investičním nebo podílovém fondu	278
IV.3.CH. Zvyšování základního jmění akciových společností operacemi nevýhodnými pro investiční fondy, prováděnými ve prospěch akcionářů - fyzických osob	280
IV.3.J. Porušování limitů k omezení a rozložení rizika	281
IV.3.K. Poškození majetku v penzijních fondech a neoprávněné čerpání příspěvku na penzijní připojištění	283
IV.4. Trestná činnost v bankovní sféře	285
IV.4.1. Obchodování banky ohrožující zájmy věřitelů (zejména vkladatelů)	285
IV.4.1.A. Poskytování úvěrů akcionářům banky nebo společností s nimi ekonomicky spjatým a dalším osobám se zvláštním vztahem k bance	286
IV.4.1.B. Pořizování nekvalitních cenných papírů nebo majetkových účastí	291
IV.4.1.C. Sjednávání smluv nevýhodných pro banku	293
IV.4.1.C.1. Provádění pro banku nevýhodných obchodních operací	293
IV.4.1.C.2.a. Sjednání pro banku nevýhodných smluv o tzv. správě portfolia cenných papírů	301
IV.4.1.C.2.b. Sjednávání pro banku nevýhodných smluv o převodech cenných papírů	302

<i>IV.4.1.C.2.c. Pro banku nevýhodné poskytování záloh na nákup cenných papírů obchodníkům s cennými papíry</i>	304
<i>IV.4.1.C.2.d. Provádění pro banku nevýhodných operací na kapitálovém trhu s osobami, které k ní mají zvláštní vztah</i>	305
<i>IV.4.1.C.3. Odčerpávání opčních premií</i>	306
<i>IV.4.1.C.4. Využití směnkek k provádění pro banku nevýhodných operací</i>	307
<i>IV.4.1.D. Nadhodnocování zástav poskytnutých třetími osobami obchodujícími s bankou</i>	308
<i>IV.4.1.E. Odprodej aktiv banky za cenu nižší než je jejich tržní hodnota</i>	309
<i>IV.4.1.F. Nevýhodné zastavování dobrých aktiv</i>	310
IV.4.2. Operace se základním jměním banky a nezákonné nabývání majetkových účastí	313
<i>IV.4.2.A. Splacení základního jmění banky z jejích vlastních prostředků (aktiv)</i>	314
<i>IV.4.2.A.a. Poskytnutí úvěru bankou osobě blízké bance a použití těchto prostředků ke zvýšení základního jmění banky</i>	314
<i>IV.4.2.A.b. Nákup málo hodnotných akcií od osoby blízké bance a použití prostředků z této operace na zvýšení základního jmění banky</i>	316
<i>IV.4.2.A.c. Prodej cenných papírů z portfolia banky osobě jí blízké a jejich použití k zvýšení základního jmění banky</i>	317
<i>IV.4.2.B. Nadhodnocení nepeněžitých vkladů do základního jmění banky</i>	321
<i>IV.4.2.B.1. Nadhodnocení nemovitostí</i>	321
<i>IV.4.2.B.2. Nadhodnocení cenných papírů</i>	322
<i>IV.4.2.B.3. Nadhodnocení jiných majetkových hodnot</i>	324
<i>IV.4.2.C. Získání majetkové účasti na bance její dceřinnou společností</i>	327
IV.4.3. Záměrně špatné řízení banky	327
<i>IV.4.3.A. Zkreslování účetních výkazů a hlášení pro bankovní dohled a daňové delikty</i>	329
<i>1. Fiktivní vylepšování bilance banky a daňové trestné činy</i>	329
<i>2. Pořízení vědomě nepravdivých bankovních auditů</i>	335
<i>IV.4.3.B. Nedostatečná tvorba opravných položek a rezerv</i>	339
<i>IV.4.3.C. Nevymáhání špatných pohledávek na obchodních společnostech spjatých s akcionáři banky nebo s vedením banky</i>	340
<i>IV.4.3.D. Potlačování prvků systému vnitřní kontroly banky</i>	341
<i>IV.4.3.E. Výběr nekvalitního managementu banky</i>	344
<i>IV.4.3.F. Splácení úvěrů dalším úvěrováním ke škodě banky, poskytování úvěrů akcionářům banky a použití účelově určených úvěrů jiným způsobem, než bylo dohodnuto</i>	345

1. Úvěrování úvěrů	345
2. Poskytování úvěrů akcionářům banky	347
3. Použití účelově určených úvěrů jiným způsobem, než bylo dohodnuto	348
IV.4.3.G. Sjednávání nadměrných podrozvahových závazků	348
IV.4.3.H. Neoprávněné čerpání prostředků z fondu pojištění vkladů nebo nad rámec tohoto pojištění	351
IV.4.3.CH. Nezákonné operace v souvislosti se změnami ve složení statutárního orgánu banky	352
IV.4.3.J. Poškození banky v důsledku činnosti seskupení osob jednajících ve shodě	353
IV.4.3.K. Úmyslný úpadek	355
IV.4.4. Zneužívání důvěrných informací v obchodním styku na peněžním a kapitálovém trhu	360
IV.4.5. Překročení úměrného rizika podnikání v bankovní sféře	363
1. Vybraná pravidla upravující provádění bankovních obchodů a jejich porušování	365
2. Porušení pravidel úvěrové angažovanosti banky	368
3. Přijímání nadměrných rizik v aktivních obchodech	368
4. Neoprávněné nabytí majetkové účasti na bance	369
5. Neoprávněné získání akcií jedné banky jinou bankou	370
6. Neoprávněné používání části likvidních prostředků banky	371
IV.4.6. Úvěrové podvody a trestná činnost v oblasti bankovního platebního styku	376
IV.4.6.A. Úvěrové podvody	376
IV.4.6.B. Trestná činnost v oblasti bankovního platebního styku	386
IV.4.6.B.1. Trestná činnost v oblasti klientského platebního styku v České republice	387
IV.4.6.B.2. Mezibankovní platební styk a související trestná činnost	391
IV.4.6.B.3. Trestná činnost v oblasti mezinárodního platebního styku	392
IV.4.6.C. Počítačová kriminalita	396
IV.4.6.D. Zneužití šeků a směnek	397
IV.4.7. Neoprávněné podnikání v bankovní sféře	401
IV.4.7.A. Překročení licenčního oprávnění banky	401
1. Nedostatek devizové licence	401
2. Překročení licenčního oprávnění v souvislosti s výkonem funkce depozitáře investiční společnosti nebo investičního fondu	402
IV.4.7.B. Neoprávněné poskytování bankovních služeb, zejména zastírané shromažďování vkladů od občanů	403
1. Přijímání vkladů od veřejnosti neoprávněnými osobami	403
2. Zprostředkování podnikatelských úvěrů	409

3. Vystupování podnikatelského subjektu jako banka, ačkoliv bankou není	410
IV.4.7.C. Neoprávněné přijímání vkladů obchodníky s cennými papíry	410
IV.5. K některým dalším hmotněprávním a procesním problémům souvisejícím s trestnou činností na kapitálovém trhu a v bankovní sféře	413
IV.5.1. K trestní odpovědnosti fyzických osob jednajících jménem právnických osob nebo za ně	413
IV.5.2. K problematice bankovního tajemství	426
IV.5.3. K problematice škody způsobené trestnou činností v bankovní sféře a na kapitálovém trhu	431
IV.5.4. Některá další východiska pro právní kvalifikaci finanční kriminality	436
<i>A. Typické trestné činy páchané ke škodě nebo ve prospěch obchodních společností .....</i>	<i>441</i>
<i>B. Další trestné činy vyskytující se na peněžním a kapitálovém trhu .....</i>	<i>446</i>
<i>C. Pachatelé v oblasti finanční kriminality .....</i>	<i>450</i>
Přílohy:	
A. Legislativní rámec činnosti bank, obchodování s cennými papíry a kolektivního investování	453
1. Přehled nejdůležitějších právních předpisů v oblasti bankovníctví	453
1.1. <i>Novely zákona o bankách z roku 1998 .....</i>	<i>456</i>
2. Pravidla obezřetného podnikání bank	457
3. Přehled nejdůležitějších právních předpisů upravujících obchodování s cennými papíry a fungování kapitálového trhu	462
4. Zákonná úprava kolektivního investování	466
4.1. <i>Stručný přehled změn v novele zákona o investičních společnostech a investičních fondech, provedené zákonem č. 124/1998 Sb. s účinností od 8. 6. 1998 .....</i>	<i>467</i>
B. Slovníček pojmů	470
C. Přehled základní doporučené literatury	494
Rejstřík	496
Zkratky použité v rejstříku	582
Obsah	585

Ústřední knihovna
právnícké fakulty MU
Brno